1774. Łempicki St. Mowa...

http://rcin.org.pl

XVIII. 2. 772
http://rcin.org.pl

Fundacji Im. J. J. Michalskich
Ze zbiorów

M O W A

W. JMCI PANA STANISŁAWA ŁEMPICKIEGO

Komornika Ziemſkiego Łomzyńſkiego przy powitaniu Trybunału W. Koronnego Piotrkowſkiego Imieniem Paleſtry Dnia Trzeciego Września Roku 1774.

M I A N A

WSzyſtkie niezliczonych cnot udziały; które naywyżſza Opatrzność z ludzkim ieſteſtwem ściśle uspołecznić raczyła, ſą wyborne narzędzia całość y ozdoby każdemu Narodowi ſporządzaiące. Między iednak tych okazałością nietylko iednomyślne wſzyſtkich oſtro widzow zdania, ſprawiedliwość za nayiſtnieyſze do uſzczęśliwienia ſzczegulnego y powſzechnego liczą prawidła, ale też codzienne każdego przeświadczenie na-

XVIII. 2. 772.

http://rcin.org.pl

ucza, że tan aypierwſza z cnot miſtrzyni rownym wymiarem między iey żądaiących podzielona; Trony y mocarſtwa utwierdza, Prawa Boſkie y ludzkie nieſkażytelnie utrzymuie, dzikie y niepoſłuſzne narody, karnemi y boiaźnemi czyni, nierządne Państwa w rządne y mocne przeiſtocza y gruntuie, Przeciwnym ſpoſobem w nieſprawiedliwość zamieniona wſzyſtko z gruntu obala, y w nayprzepaściwſzym zguby y upadkow nurza y niſzczy odmencie.

W ubiegu kilkoletniego czaſu, kiedy wſzyſtkie Sądowe Zwierzchności w swoich przeznaczeniach były bezwładne, a ſprawiedliwość w Swiętych własnościach naymnieyſzego mieć nie mogła biegu; widzieliśmy iako Maiątki y ozdoby Kraiowe podłym y nikczemnym w plonie doſtawały ſię Duſzom, życia nayniewinnieyſzych mocy y przeſądowi zuchwałych podlegały Ludzi; Widzieliśmy dzikie y poczwarne na Oyca Oyczyzny świętokracką targnienie ſię Ręką, a przez nie z dawnych zaſzczytow y ſławy całego Narodu odarcie.

Te y inne niezrachowanych niecnot gatunki, poznawaliśmy tym cięższe zadaiące rany, im oſtrożność własnego zachowania życia, boiaźliwy w naytaynieyſzych ſerca zakątach, te boleści y żale ukrywać konieczniła. Patrzemy teraz na tę okropną

opo-

http://rcin.org.pl

Epokę, ktora z łona właſney Oyczyzny Braci naſzych wydziera, od ſpołeczeńſtwa oddala, kray cały porze, y na częſci rozdziela.

Y tych to nieſzczęśliwości ſtraſzny przed ſobą maiąc obraz, poznaiemy gorzkie bywſzey nieſprawiedliwości ſkutki, tym ſłuſzniey czucia przyczyniaiące, im iaśniey utratę tey świętey okazuią cnoty! bez ktorey Narod do upadku nachylony zoſtał, a bez niey nigdy bydź ſzczęśliwym nie może.

Troſkliwy o Dobro Narodu ſwego Naiaśnieyſzy Staniſław Auguſt Krol y Pan N. Miłł: iako od ſamego wynieſienia na Tron, żadnego nieopuſzczaiąc czaſu, więcey o uſzczęśliwienie kraiowe, niż właſne nayuſilnieyſze łożył ſtarania, tak w tey nawalney burzy ſkrzętnie Oycowſkiey użył pieczołowitości, azeby Narod iego uciſkami ściśnięty, iak nayprędzey od cierpiącey był uwolniony poſtaci; a przyſzłey pomyślności założone widział ugruntowanie: Przywrocił przeto kilkoletnie zarzuconą po zacichach tylko cnotliwych ubłąkaną ſprawiedliwość a nie widząc gdzie by od pociſkow y w wnętrznego naruſzenia beśpieczna była, w dawnym umieſzcza ią ſiedliſku.

Porucza tey ſwey Namieſtniczey Zwierzchności ktorą Krol Stefan za twierdzę wolności naſzey

 obmy-

obmyśliły ustanowił. Powszechnie samowładztwa Sądy moc nieograniczoną y nienaganną maiące, przykre czasem według własnego chcenia, dla Obywatelow zwykły wydawać wyroki; Dla tego Stan Szlachecki w wymierze heroicznych dzieł iego, od Monarchiczno Sądowey wyłączył władności, a przelał ią na tych, ktorzy z powodu samych cnot od Wspołziomkow do tey godności powołani! w swoich przewinieniach z czasem podległemi być muszą Sądowi.

Te to są udziały ściśle z sobą ztowarzyszone ktore wysoką dla Sędziow Trybunalskich upoważaią dostoyność, a oraz Kray cały o rzeczywistey upewniaią sprawiedliwości.

Jeżeli słusznie względem owego Stanu, szczęśliwym sądzą tego chorego, ktory cnotliwie doskonałemu, y iego dobrze znaiącemu słabość, powierza się Lekarzowi, ktoż bez uprzedzenia zaprzeczy nierownie większą dla Narodu szczęśliwość, gdy ci ucisków y sporow naszych Sędziami, ktorzy nader dobrze uprzymiotowani, od nas wybrani, kraiowe y Obywatelskie dobrze znaią dotchnienia.

Wasze J. WW. Oboyga zgromadzenia Sędziowie chwalebnych dzieł wykazy, gdy Was iednosłownym

wnym

http://rcin.org.pl

wnym wſpołbraci wybraniem, do tey Naywyżſzey Sędziowſkiey godności powołały; a teraz w tey Swiątnicy ziednoczonych oglądać dozwalaią; Ogromność Waſzey władzy, w każdym ſłuſzną ſprawuie boiaźń wſpaniałość zas tak wielkich Duſz, zbior ſamych cnot wyrażaiących, od wſzelkiey uwalnia trwogi, dorownywa w Narodzie tę Radość ktorą człowiek przy wypuſzczeniu z kilkoletniey niewoli napełniony bywa.

Odgłos rozchadzący ſię po całym Kraiu, o Waſzych przymiotach gromadnie Obywatelow na uwielbienie Was ſprowadza, po ſprawiedliwość kilkoletnie nie byłą ciśnie, y aby Was Oycami ſpokoyność, y zgodę między ſyny czyniącemi głoſić! niezbędnie konieczni. Połącza y naſza Paleſtra Wam J. W W. Panowie prawem na uſługi poświęcona, z gminem rozlicznych radości ſwoie ukontentowanie, y naypełnieyſze czci y uſzanowania przez uſta moie nieſie wam wyrazy.

A nayprzod Tobie J. W. Mci Xięże Prezydencie Dobrodzieiu, ktory y dla zacności Imienia twego w naypierwſzych Kraiowych godnościach zaſzczyconego, zawſze zdrową Radą Oyczyznę zaſilaiącego: y dla właſnych twoich przymiotow y trudow ktore dla Dobra publicznego czynić zwykłeś,

do

do podzwignienia zagrzebioney ſprawiedliwości ieſteś przeznaczony. Twoie Urzędu Sędziowſkiego w dwoch Dyecezyach przykładne ſprawowanie y inne niezliczone publiczne wyſługi, iako ſłuſznie, nietylko Urzędu Piſarſtwa W. Koronnego, lecz nayważyſzey Kraiowey doſiągaią doſtoyności, tak Narod upewniaią, że pod pierwſzeńſtwem twoim obfite ſprawiedliwości, przynoſić będzie dla niego korzyści.

Do Ciebie zaś J. W. Marſzałku Dobr: na doſtarczaiące uwielbienie, więcey w ſobie znayduie chęci, niż zdolności wyrazow; Wielkość bowiem Imienia twego, y dzieła iſtotne od całey Europy dawno znane y ſzacowane, raczey niedołężność moia przyćmić niżeli liczyć, y wyſławiać potrafi. Ogolnie więc y nayprzyzwoiciey powiedzieć należy, że co kolwiek Oyczyżna Naſza kiedy dobrego liczyła, to twoiey winna Familii; wſzakże Staniſław Woiewoda Poznańſki zawarł Traktat Karłowiecki ktory nas od napaści Tureckiey uwalnia, y całość Kraiu aż do tąd dzwiga. Jan Kanclerż Koronny Trybunałow ułozył poprawę, inni Zagraniczne Poſelſtwa z zaſzczytem Narodu kilkokrotnie odprawiali; Drudzy Seymowemi Laſkami bez rekompenſy Oyczyzny nad właſne przekładaiąc Dobro władali. Ta Swiątnica y w niey napiſane Foliały

świad-

http://rcin.org.pl

świadczą iakie pod ſternictwem Stryia y Braci ſprawiedliwości rodziły ſię owoce.

Ty Sam J. Wżny Panie, iedenaście razy obowiązki Poſła na Seymach odbywaiąc, przykładałeś ſię do uſtawy tych Praw, ktore do uſzczęśliwienia powſzechnego y ſprawiedliwości należą, a teraz iedynie dla umiłowania Dobra Publicznego na ſzeſnaſto miesięczne oſiarowałeś ſię prace, ſwemu właſnemu niefolguiąc zdrowiu drugim ſtaieſz ſię użytecznym.

Te powody y ſama ſprawiedliwość JJ. WW. Kollegow Twoich do wybrania Ciebie za Piaſtuna Tego Narodowego zaſzczytu nakłoniły te gruntuią w nas wſeyſtkich niewątpliwą ufność, że kożde Laſki tey Ręką Twą uderzenie, rownego walczącym ſtronom uſpokoienia; bo zawſze przy ſprawiedliwości przynieſie odgłos.

Dla was Oboyga zebrania JJ. WW. Sędziowie, w Oyczyznie Wielcy Mężowie, rownych prac y doſtoyności ſpołecznicy, gdy krotkość czaſu, należnego każdemu oſobno wyrazić niedozwala uſzanowania, ani ſiły moie do okryślenia tych cnot wyſtarczyć mogą, ktore w Was Oyczyzna ſzanuie, y ktore do tey Sędziowſkiey godności was powołały. Przyimicie ſerca naſze pełne uczczenia w offierze.

Przyi-

http://rcin.org.pl

Przyimicie to upewnienie, że my prac Waſzych ſzczeremi, a ſprawiedliwości wiernemi świadkami będziemy.

Nadſzedł ten czas w ktorym ukrzywdzeni nadgrodę, a winowaycy karę odnoſić będą. Zamieſzki Kraiowe uſtaną, ſpokoyność każdemu miła zakwitnie, a przez to pod władzą waſzego Sądu, dopełnią ſię Piſma wyroki: *Pax & Juſtitia oſculatæ ſunt.*

Ze zbiorów Fundacji Im. J. I. Michalskich
XVIII. 2. 772
1534
http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

F
XVIII.2.772

http://rcin.org.pl